

Komi emberek között

A Dél-Magyarország számára írta A. Litkin

Ezer kilométeres erdőségek, északon, a sarkkörön túl pedig, végtelen tundra, ahol télen hat hónapig tart a sarki éjszaka, nyáron pedig hat hónapig állandóan ragyog a nap. Ilyen a komi föld.

„Medvezugból”

virágzó vidék lett

Valamikor, a Nagy Októberi Forradalom előtt ez a vidék a cári Oroszország elmaradt gyarmata volt. Nem volt semmiféle ipara, a komi nép nyomorúságban élt. De a szovjet hatalom virágzó köztársasággá fejlesztette ezt a „medvezugot”, ahogy az országot régebben nevezték. Az őserdőkkel borított tajgán és a tundrán gyönyörű városok nőttek ki a földről, ezer és ezer kilométeres utak épültek, bányákat nyitottak, olajkutakat fúrtak.

A köztársaság fővárosa az egész Szovjetunió északi részének legszebb városa lett. Íme csak két szám, amely meggyőzően beszél arról, milyen ütemben fejlődik országunk. Az 1959-es népszámlálás adatai szerint a fővárosnak, Sziktivkarnak összesen 64 ezer lakosa volt, ma pedig több mint 104 ezer. Évenként tízezer fővel nő a lakosság. Ez érthető is: itt épül a világ legnagyobb felföldelő kombinátja, és ez vonzza a munkásokat a szomszédos területekről és a Szovjetunió más köztársaságából. Ezen az építkezésen váll váll mellett dolgoznak a különféle nemzetiségű munkások: ukránok, grúzok, ud-murdok, komik, oroszok, oszétok.

Ebben a kombinátban évenként ötmillió köbméter fát fognak feldolgozni, hogy papírt, alkoholt, műanyagot, bútort, cellulózt, orvosságot és más olyan termékeket gyártsanak, amelyek nélkülözhetetlenek a Szovjetunió népgazdasága számára.

Sziktivkárban évente több mint kétezer lakás épül. Már két házépítő kombinát működik, amely gyári módszerekkel készíti a házakat. A toronydaruk egyenesen a teherautókról emelik fel az előregyártott elemeket, ame-

Távoli rokonépüktől, komi földről, a Szovjetunió Komi Autonóm Szocialista Szovjet Köztársaságából járt vendég a napokban szerkesztőségünkben. A Litkin elvtárs, a köztársaság központi lapjának szerkesztője elmondotta, hogy a komi emberek (régebben ismert elnevezésükön: a zürjének) nagy érdeklődéssel vésztettek a rokon magyar nép szocializmus építő munkája iránt. Felkérésünkre írta lapunknak az alábbi cikkeket.

lyeken az ablakok is már előre üvegezettek.

Kétszeres kedvezmények

Vorkuta, a bányászok városa, a 62-ik szélességi fokon fekszik. De itt is úgy érezhetik magukat a bányászok, mint az ország központi területein. A városban televíziós állomás, sportuszoda, magas színvonalú kulturális létesítmények, korszerű áruházak épültek. A bányászok lakásaiban központi fűtés, fürdőszoba, telefon van. Új szűrőállomások nyitják, a munkások pedig kétszeres szabadságot kapnak, hogy egészségük ne gyengüljön a hosszú északi tartózkodás következtében. Azok a munkások, akik bizonyos ideig élnek északon, majdnem kétszeres kedvezményeket kapnak a többiekkel szemben. Bármilyen időtartamra utazhatnak a Krimbe vagy a Kaukázusba üdülés céljából: a vorkuti szénkombinátnak saját sanatóriuma és üdülőháza van a Krimben.

Mérhetetlen kincsek

A mi köztársaságunk, Komi, igen gazdag és a maga módján szép ország. Gazdasága a sok milliárd köbméternyi fában, a kiváló minőségű, kokszolható szén hatalmas készleteiben, az olajban, gázban, fémekben és foszforban van. Sok természeti kincsét még föl sem

tártunk. És ezen nem is lehet csodálkozni! Hiszen Komi területe egyenlő néhány európai országgal együttes területével! Egyszerre nem lehet felmérni gazdagságát. És mennyi itt a prémes állat! A komi vadászok által elejtett vadak prémét szívesen vásárolják az Egyesült Államokban, Angliában, Svédországban és Franciaországban. A Pecsorában halászat a legjobb édesvízi halakat, amit szintén exportálnak.

Már sokat tettünk a komi nép gazdasági és kulturális felemelkedése érdekében. Százharmincszorosa emlékedet az ipari termelés a forradalom előtti időszakhoz képest. Népünknek vannak világhírű tudósai, tehetséges zeneszerzői, írói, akiknek műveit sok idegen nyelvre fordítják. Tavaly nagy sikerrel került színre Moszkvában, a Kreml színházában az első komi balett, a „Jag mart” (az Erdei ember). Idén mutatják be az első komi operát. Ilyen példák beszélnek még a kultúra nagymértékű fejlődéséről: csak az egyik komi faluból tizennégy tudományok doktora és kandidátusa került ki, mindegyikük ma a Szovjetunió különböző részein dolgozik. Csak Vorkutban tizenkét zenei iskola működik.

Megfordul a folyó

A komi nép nagy tetteket visz véghez. Mindenről nem lehet e rövid cikkben beszámolni. De egy dologról szeretnék még szólni magyar testvéreinknek, akikkel nyelvünk alapján is rokonok vagyunk. A hatalmas északi folyó, a Pecsora, hamarosan délnek fog folyni. Gátakat építenek, és a folyó a Volgán át az egyre apadó Kaspi-tengernek adja vizét. A Volgáig vízeséseken, elektromos erőműveken át teszi meg útját. Így annyi elektromos energiát szolgáltat majd, mint a kurbisevi vízi erőmű. Ezenkívül új vízi utat is biztosít Baku és Arhangelszk között.

Ez a program már megvalósulóban van. Megkezdtek a Pecsorához, a jövőben gátak helyéhez vezető vasút építését.

A Szovjetunió népeinek testvéri családjában a kis komi nép így veszi ki részét a kommunizmus építéséből.

(Fordította: Kelen János)

Odaítélték a városi tanács művészeti pályadíjait

Az idén négyen kapnak művészeti és műszaki ösztöndíjat

A szegedi városi tanács végrehajtó bizottsága odaítélte a tanács 1963. évi művészeti pályadíjait. A folszámbadulásunk évfordulójának tiszteletére kiírt irodalmi pályázatra 12 szerző küldte be alkotásait. A zenei pályázatra négy körüsmű érkezett, míg a fotópályázatban tizenegyen vettek részt 54 képpel.

Az irodalmi pályázat első, második és harmadik díját nem adják ki, mivel a pályamunkák között nincs olyan mű, amely a pályázati feltételeknek maradéktalanul megfelel. Dicséretben és 500—500 forint jutalomban részesítik Lukács Imrét Föld és emberek című elbeszéléseért, valamint Bistey Andrást Ót nap a hegyen című kisregényéért.

A zenei pályázat első díját a végrehajtó bizottság nem adja ki. A második díjat és a vele járó 3 ezer forintot Jó Etének ítélték Hiroshima című körüsművéért. A harmadik díjat és a vele járó 2 ezer forintot Vántus István kapja Három viharének című körüsművéért. A végrehajtó bizottság dicséretben és 500 forint jutalomban részesíti Takács Györgyöt Muskágyermek-himnusz című körüsművéért.

A fotópályázat első díját — mivel kiemelkedően jó alkotás itt nem volt — nem adják ki. A második díjat és a vele járó felemelt 2 ezer forintos jutalmat dr. Kosztolányi Gyula kapta szép kol-

lektiójáért. Második díjat és 800—800 forint jutalmat kap Kovács László Építkezés, valamint Tóth Béla Épül az Ogyessza-városrész című képeért. A harmadik díjat és a vele járó 400—400 forintot dr. Lajos Sándor Deszkatelep, Radák Mária Egyfalmű építés című képeért kapta.

A városi tanács végrehajtó bizottsága odaítélte a városi tanács 1963. évi művészeti és műszaki ösztöndíjait. A képzőművészeti ösztöndíjat Pintér József festőművésznek ítélték az idén tavasszal rendezett gyűjteményes kiállítás alapján.

Az irodalmi ösztöndíjat Fenákel Judit kapta Az élet vídám dolog című és idén megjelent elbeszéléskötetéért.

A műszaki ösztöndíjat megosztva Tarnai László építésmérnöknek és Károlyi István építéstervezőnek ítélték. Tarnai László a szegedi iskolák szép és gazdaságos tervezéséért, Károlyi István pedig a partifürdő társadalmi munkában készített rendezési tervéért kapta az ösztöndíjat. Az ösztöndíjak egész évi összege 4—4 ezer forint.

A művészeti pályadíjakat, valamint a művészeti és műszaki ösztöndíjakat a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulója előtt, november 6-án ünnepélyesen adják át a városi tanácsnál.

Tanácskozás a falusi fiatalok életéről

Tegnap délelőtt Szegeden ülést tartott a Hazafias Népfront szegedi járási bizottságának elnöksége. Sajó Gyula, a népfőnöki járási bizottságának elnöke időszerű politikai kérdésekről tájékoztatta az ülés résztvevőit, majd Glemba Pál, a járási tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese a mezőgazdasági munkák helyzetéről tartott beszámolót.

Glemba Pál beszámolóját élénk vita követte. A Hazafias Népfront szegedi járási bizottságának elnöksége ezután Scabó Lajosnak, a KISZ szegedi járási bizottsága titkárnak a falusi fiatalok életéről szóló jelentését vitatta meg. A felszólalók rámutattak, hogy a helyi tanácsoknak, valamint a termelőszövetkezeteknek mindenütt olyan légkört és kulturális életet kell teremteni a falun, hogy az önálló legyen és ne kívánkozzanak a városba a fiatalok.

Elegancia és árukészlet

Reggel 9 óra van. A Kárász utcai elegáns üzletei most nyitnak. Az Elegancia férfidivat szakkészlet bejárata előtt már jó néhányan várakoznak erre a pillanatra, s késlekedés nélkül tudnak be az ajtón.

Nevák és puplinok

Az ingekkel rakott polcok körül kezdődik először a mozgolódás. Van, aki biztos kézzel nyúl ahhoz a rekeszhez, melyben a neki való méretű helyezett el, egy másik vásárló — hiába önkíválatos — a részleg — nem tud választani. Az oda-siető kiszolgáló segít rajta, s csakhamar megvan a hófehér Neva-ing, ami kellett.

Ennyi ing egy rakáson! Nevák és nylonok, puplinok és zsefférek. Tavaly ilyenkor bizony sokkal kisebb volt a választék belőlük.

Nagy a forgalom

Banloninget kérek — mondja egy vékony fiatalember.

Csend következik, azután udvarias magyarázás. Mert máris kiderül, hogy miben

Újabb 54 vagon kenyérgabona kerül állami készletbe

A közelmúltban hírt adtunk arról, hogy az állam, előnyös feltételek mellett, árpát és szemes kukoricát ad búzáért, rozsért. A csereakció már eddig is várakozáson felüli sikert hozott. A terményforgalmi vállalat mindössze 9—10 vagonnyi cserére számított a járásban, s ezzel szemben eddig már

54 vagon búza és rizs kicserélését jelentették be a szövetkezeti gazdáknak.

Huszonhat vagon búzára és rozsra már az értékesítési szerződést is megkötötték. Kifizetődnék tartják az akcióban való részvételt, mert 10—15 forinttal olcsóbban jutnak hozzá egy-egy mázsa árpához vagy kukoricához.

mint amennyit a rozsért vagy a kukoricáért fizet az állam. Ugyanakkor köztudomású, hogy hízalásra mind az árpa, mind pedig a kukorica sokkal többet ér a búzáznál vagy a rozsnál.

A tápéi Tiszatáj Tsz gazdái például egymaguk 600 mázsa búzát ajánlottak fel cserébe.

A ruzsai tsz-ek 400, a pusztaszéri Árpád 210, a pusztamérgesi Rizlinz 200, a balástyai Szirtusvirág 150, a öttömösi Magyar László 130, a deszki Táncsics Tsz pedig 230 mázsa kenyérgabonára kötött csereszerződést. E számok is igazolják, milyen nagy gabonakészletek vannak még kint a gazdaságokban.

Egyébként a szegedi járás ez ideig már

összes gabonafelvásárlási tervét, a meglehetősen nagy kint levő felesleg ellenére is, 103,6 százalékra teljesítette.

Ezen belül a szabadgabona-értékesítési tervek teljesítésében pedig 108,4 százaléknál tart, míg a megye másik két járása jócskán lemaradt a kenyérgabona felvásárlásában.

Egy Kárász utcai üzletről

vannak többségben közöttük. Ezt csak az eladók veszik észre. A nők vásárolják a nyakkendőket, pulóvereket, kesztyűket a férfiak számára. S itt az is kiderül, hogy nemcsak a nők válogatósak, nemcsak őket nehéz meglepni olyasmival, ami el is nyeri tetszésüket, hanem a férfiak is legalább annyira „kényes” izlésűek. A sok árucseré tanú!

Reklamáció egyébként igen ritkán fordul elő. Legutóbb néhány nyiloning bélelőanyagára panaszkodtak a vevők, hogy összerándul a mosásban. Becserélték vagy visszavették valamennyit.

Takarítás napközben

A Kárász utcai Elegancia-nak nincs szünetkezdőnapja mégha egy Váci utcai üzlettel vetjük is össze. Berendezése finoman modern, áruválasztéka semmivel sem rosszabb, mint a hasonló budapesti üzleteké. Talán csak az nem eshet meg Budapesten, hogy órákkal üzletnyitást után, a vevők lábai között törlik fel a padlót. Pedig hát reggel 9 óra előtt vagy zárás után, este 6 órakor is lehetne takarítani.

Este 6 óra. Az utolsó vásárlótól is búcsúzik az üzletöt udvarias, fáradhatatlan eladója. A Kárász utcán még nagy a nyüzsgés, itt bent már csend honol. Zárják a pénztárt.

F. K.

A Várpalotai Szénbányászati Tröszt

férfi munkaerőt

vesz fel 18—40 éves korig mélyszinti bányamunkára. Felvételt azok nyerhetnek, akik ezt megelőzően orvosi vizsgálaton bányamunkára alkalmasnak bizonyultak. Kedvezményes munkásszállást és napi háromszori étkezést biztosítunk. Nős és családfenntartók évente 64 q ahydrait szentet kapnak térítés nélkül. Utiköltséget felvétel esetén megtérítünk. Felvételhez rendezett munkakönyv, 2 hétnél nem régebb tanácsi igazolás, katonakönyv és az előző munkahelyről egészségügyi törzslap szükséges. Jelentkezni lehet 1963. december 1-ig. Várpalotai Szénbányászati Tröszt munkahelyi osztálya. K. 765

díszítőket

felvesz azonnal a színház. S. 91050